

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 27 maja 2024 r.

ZP-KNPS.431.3.2.2024.AK

Pani
Agnieszka Banach-Górczyk
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Kamiennej Górze

Wystąpienie pokontrolne

W dniu 4 kwietnia 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze, mieszczącym się przy ul. H. Sienkiewicza 6a, 58-400 Kamienna Góra z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 4 kwietnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Banach-Górczyk zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze od dnia 1 grudnia 2023 r.

W okresie od 1.01.1999 r. do 24.02.2023 r. stanowisko Dyrektora PCPR zajmowała Pani Celina Róg, a w okresie od 1.04.2023 r. do 30.11.2023 r. Pan Tomasz Przybyszewski.

W okresie od 27.02.2023 r. do 31.03.2023 r. pracą PCPR na podstawie Upoważnienia Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego Nr 2/2023 z dnia 27.02.2023 r. oraz Pełnomocnictwa Nr 5/Z/2023 z dnia 28 lutego 2023 r. kierowała Pani Beata Dyczkowska – Kierownik Zespołu ds. świadczeń.

Podpisany w dniu 6 maja 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

Bieżącą działalność oraz strukturę organizacyjną jednostki określa Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze przyjęty Uchwałą Nr XLVII/152/2018 Rady Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 25 września 2018 r. oraz Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 310/2018 Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 16 października 2018 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 209/2021 z dnia 28 września 2021 r.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się w aktach osobowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze wykazała, że osoby kierujące jednostką posiadały wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą PCPR nie zatrudniał osoby na stanowisku pracownika socjalnego.

W ocenie Organu nadzoru powyższa praktyka nie jest dopuszczalna, z uwagi na fakt, że PCPR jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej realizującą zadania pomocy społecznej w powiatach. Zamknięty katalog tych zadań wskazany został w art. 19 oraz art. 20 ustawy. Wśród nich znajdują się takie, których realizacja bezspornie wymaga udziału pracownika socjalnego, bowiem wpisują się w zakres kompetencji i obowiązków przypisany tej grupie zawodowej, określony w art. 119 ustawy. Ponadto należy zwrócić uwagę, że na potrzebę zatrudnienia osoby na tym stanowisku wskazują również przepisy aktów wykonawczych do ustawy, m.in. § 2 ust. 1 i § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (t. j. z 2019 r. poz. 1946 ze zm.) czy też § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021, poz. 893). Przy realizacji przypisanych przez ustawodawcę powiatowi zadań z zakresu pomocy społecznej wsparcie pracownika socjalnego jest konieczne chociażby

w zakresie świadczenia pracy socjalnej, przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, udzielania informacji, wskazówek porad i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, rodzinom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną ich trudnej sytuacji życiowej.

Mając na uwadze powyższe i fakt, że w okresie objętym kontrolą PCPR realizował zadania przypisane pracownikowi socjalnemu koniecznym jest zatrudnienie osoby na tym stanowisku, aby zachować standard i jakość świadczonych usług.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 10, 13, 14, 15, 16, 17 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (pkt 10),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17) – do dnia 31.12.2023 r. Od dnia 1.01.2024 r. zadanie realizowane jest w oparciu o art. 20 ust. 1 pkt 4a,
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 6, 7, 10a ustawy, które dotyczą:

- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),
- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),
- realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 10a) nie były realizowane z uwagi na brak wniosków o udzielenie pomocy.

W okresie objętym kontrolą do PCPR nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającemu trudności w integracji ze środowiskiem. PCPR nie wydał również żadnej decyzji administracyjnej w tym przedmiocie (art. 19 pkt 8).

Powiat Kamiennogórski w okresie objętym kontrolą nie prowadził mieszkań chronionych, a od dnia 1.11.2023 r. mieszkań treningowych lub wspomaganych. Nie posiadał również powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z art. 19 ust. 11 ustawy do zadań własnych powiatu należy, m.in. prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy, a począwszy od 1.11.2023 r. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie

lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Powiat, zgodnie z informacją Dyrektora PCPR, ma możliwość zapewnienia, w nagłych przypadkach, miejsc noclegowych (dla kobiet i mężczyzn) w SOW w Wałbrzychu.

Powiat Kamiennogórski nie prowadzi ośrodka interwencji kryzysowej, ale udziela pomocy osobom w kryzysie w ramach działań funkcjonującego w strukturze PCPR Zespołu ds. interwencji kryzysowej (art. 19 pkt 12 ustawy).

Ustalono, że PCPR w Kamiennej Górze realizuje zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 4a ustawy, które dotyczą:

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej (pkt 4),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 4a).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze w okresie objętym kontrolą nie udzielało pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy). W 2023 r. i w roku bieżącym do Centrum nie wpłynęły wnioski cudzoziemców, o udzielenie wsparcia w powyższym zakresie.

Pomocą w zakresie IPI objęto 1 cudzoziemca w 2022 r. na okres od września 2022 r. do sierpnia 2023 r., za którego nie opłacano składek na ubezpieczenie zdrowotne.

PCPR w Kamiennej Górze w okresie objętym kontrolą realizowało zadania wynikające z art. 112 ust. 9, 12 i 13 dotyczące:

- koordynacji realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 112 ust. 9),
- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art. 112 ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (art. 112 ust. 13).

Dyrektor PCPR w Kamiennej Górze nie wytaczał na rzecz obywateli powództw o roszczenia alimentacyjne (art. 112 ust. 3) z uwagi na brak takiej konieczności.

W okresie objętym kontrolą Starosta Kamiennogórski nie angażował Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze do sprawowania nadzoru na działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (art. 112 ust. 3).

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Brak zatrudnienia osoby na stanowisku pracownika socjalnego.
- 2) Brak prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby na stanowisku pracownika socjalnego.

Podstawa prawna: art. 119 ustawy z dnia z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) w związku z § 2 ust. 1 i § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (t. j. z 2019 r. poz. 1946 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021, poz. 893).

Termin wykonania: do dnia 30.09.2024 r.

2. Uregulować kwestię realizacji zadania własnego powiatu dotyczącego prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy.

Podstawa prawna: art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: 31.12.2024 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępcą Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Kamiennogórskiego
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

